

Hidrografiden :

Deniz Mesahası için Modern motorbotlar

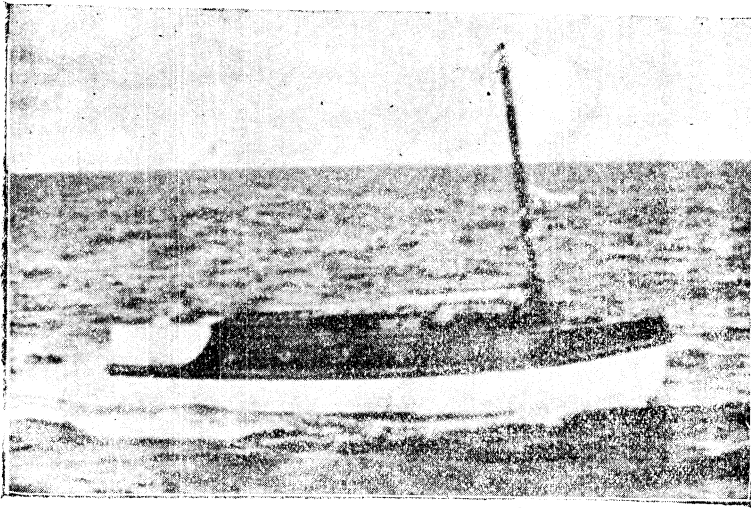
Çeviren Dz. Tğm.

Hikmet Koca oğlu

Hydrographic Review'dan çevirme

Deniz mnsahası için kullanılan son sistem motorbotlar dizayn va inşa edilmektedir. Bu tip motorbotlar ana mesaha gemisine yardımcı olarak bir iki gün için gemiden azami 20 mil uzakta iş çıkarabilecek şekilde yapılmış olup, bu müddet için mürettebatın istirahatı temin edilmiştir.

Bir mesaha gemisi bu tip botlardan bir kaçına sahip olursa, hartası yapılarak bir yerin enkısa bir zamanda ve ekonomik olarak bitmesine son derece yardımı vardır.

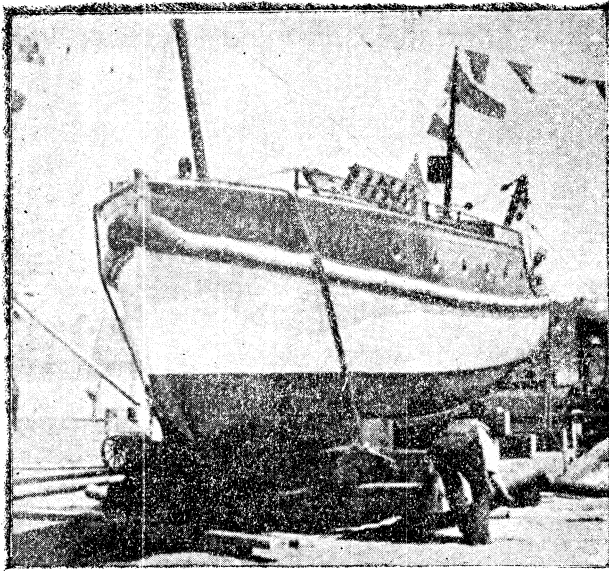
Bir mesaha gemisine yardımcı olarak yapılan bu teknele-
rin bir mahzuru uzun zaman için seyir kabiliyetleri yoktur.

Fırtınalı havalarda barınılacak bir liman her yerde mevcut olmadığından muhakkak bir mesaha gemisinin yanında iş yapmak mecburiyetindedir.

Eski usul ile filikalarda yapılan iskandiller personal kuvvetine ve havanın raket olmasına bağlı olduğu; ve bu sebeble uzun zaman sarfını mucip olacağından sıbhati garanti edilemeyen bu iskandillerin beheri 3 liraya mal olmaktadır.

Bu botlar modern (Echo-Sounding Depth recorder) le techiz edilerek beher iskandil 15 kuruşa kadar düşürülmüştür.

Kürekli filikalarla kaya ve leş taharrisi yapmağa imkân yoktur; bu motorbotlar kuvvetli motolara sahip olduklarından iki veya üç botla, ırıp donatılarak kaya ve leş taharrisi yapılır.

Bu tipten birini aşağıda yazıyorum:

Mesaha botları :

Kanadanın, mesaha işleri için 1935 de yaptırdığı modern Motorbotun genel vasıfları:

Kanadanın hidrografi işlerinde yardımcı olarak kullandığı en son sistem ilâve botlarından Motor Kuruzer (Henry Hudson) dır. Açık denizlerden gelen petrol gemilerinin selâmeti için Hudson geçidi ve körfezinin mesaha işlerini yapmak üzere dizayn edilmiştir. Kübekteki deniz işaret tezgâhlarında 1935 de inşa edilmiştir.

Teknenin ebadı	Tekmil boyu	36 kadem	10.80 M.
	Genişliği	9 „	2.70 M.
	Çektiği su	4 „	1.20 M.
	Mai mahreci	12 Ton.	

Genel anlatış : Tek pervaneli ahşap, gazolinle müteharrik bir teknedir. Kutrani kaplama, ayna kış olup kış sahanlık ve subay kamarası kış tarafta, makine dairesi ortada, erat mangası ve salonu baş taraftadır. 7 ilâ 8 parsonal için yatacak yeri vardır. Makine üzerindeki kaporta kolaylıkla çıkarılıp makine dışarı alınabilir. Makineye yardımcı olarak müteharrik direk ve yelkeni vardır.

Makine 220 beygirlik (Kermath sea king) tipinde bir motordur. Ağır işler için olup 8 silindirli BEF modelidir.

Mahrukat tankı : Kışta 16 kısma ayrılmış bakırdan petrol tankı vardır. 175 galon isteap eder; ayrıca makine dairesinde 40 galonluk bir tank vardır.

Yulu : Takriben 9 nottur.

Omurga, kontra omurga, kış omuğa köşebeşdi, döşek, makine favundeyşinleri, eğriler, ağız kuşağı burma kaplamaları, sintine istiralyeleri, yumrular, aynalık, sintine omurgası ve küverte kemereleleri neşeden, haricî kaplama 1.5 pus kalınlığında beyaz çamdan kutranî kaplama;

güverte ve kaportalar 1.25 pus kalınlığında beyaşı çamdan kaplanmıştır. Güverte 10 onsluk yelken bezi ile kaplanmıştır. Döşekler 3/4 pusluk çamdan yapılmıştır. Bölme perdeleri 3 pus kalınlığında (V) köşebentli, çamdan yapılmıştır. Buzlara karşı muhafaza etmek için teknenin başından başlayarak takriben ortasına kadar imtidat eden (Muntz) metalla kaplanmıştır.

Dümen donanımı : Dümen yelpazesi, dümen rodu ve zincirleri bronzdan mamüldür. Dümen rodu pirinç bir borudan geçer ve üst kısmına bir su geçmez glend ve birde yeke bağlanmıştır.

Demir ve zincirleri : Bir 75 librelük demiri ve 35 libre ağırlığında 325 burgatalık, zincir yerine kullanılmak üzere 45 kulaç kendir haladı vardır.

Bir subay kamarası ; bir kanape, dolapları, çekmeceleri, kitaplık, sürgülü masa ve açılır kapanır bir lavmana ile teçhiz edilmiştir.

Botun ana hususiyetlerinden biri Admiraltının M. S. II tipi Echo-Sounding mevcut olup bir pus 7 veya 25 kulacı işar etmek üzere tanzim edilen bir (rekorderi) vardır 250 kulaça kadar olan derinlikler kolaylıkla ve iyi olarak ölçülür. Mukayyit sahanlığın iskele tarafına monte edilmiştir. Alet makine dairesindeki elektrik cenereyterden doldurulan 3 adet 12 vğitluk batarya ile çalışır.

Cihazın alıcı ve vericilerinin tankları 1/8 pus kalınlığında bakırdan bir üstüvane olup baş bodoslamasından 12 kadem mesafede tekne içerisine monte edilmiştir. Tanklar döşemenin altında kâfi yükseklikte olmak üzere konmuştur. Bu vaziyeteki tanklarla ağır denizlerde havalanmadan dolayı aletin kifayetine hâlel gelmeden kâfi derecede iş gördüğü anlaşılmıştır.

Sahanlıkta aletin sağ tarafında harta masası vardır. Subay kamarasına ışık vermek için lümbuzlar açılmıştır.

Masanın hemen altında seksant ilâ. kutuları alabilecek yükseklikte çekmecesı vardır. Bunun altında subay kamara-sından açılabilen takım dolabı, çekmece ve sürgülü masası vardır.

Sahanlığın döşemesinden rasat yapılabilmesi için, döşeme kâfi yükseklikte yapılmıştır. Bu döşemenin altında su geçmez şekilde yapılmış anbar ve kumanyalık vardır.

Yaptığı genel iş: Bu tekne 1935 senesi Digges adası ve Hüdson geçidi garp nihayeti mesahasında ağır denizler ve havalarda çok iyi iş yapabileceğini şayanı hayret derecede isbat etmiştir.

Bu hususta daha derin bilgiler istenirse beynelmilel Hid-rografi bürosu memnuniyetle bildirir.
